

KUVAILULEHTI

OIKEUSMINISTERIÖ

Julkaisun päivämäärä 2.2.2005

Tekijät (toimielimestä: toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri)		Julkaisun laji Selvitysmiesmietintö	
Selvitysmies: Helsingin hovioikeuden entinen presidentti Olli Huopaniemi Sihteeri: lainsäädäntöneuvos Aki Rasilainen		Toimeksiantaja Oikeusministeriö	
		Toimielimen asettamispäivä 19.11.2004	
Julkaisun nimi Hovioikeuden seulontamenettelyn tarkistaminen			
Julkaisun osat			
Tiivistelmä Seulontamenettely hovioikeudessa tuli voimaan 1 päivänä lokakuuta 2003. Seulonnan tarkoituksena oli pysäyttää hovioikeuksien nähtävillä ollut ruuhkautumiskehitys. Hovioikeudet tulksivat lähes yksimielisesti uusia menettelysäännöksiä niin, että myös hovioikeuden pääkäsittelystä ratkaistavat asiat kuuluivat seulontamenettelyn piiriin. Korkein oikeus antoi kuitenkin marraskuussa 2004 ennakkoratkaisun 2004:116, jonka mukaan pääkäsittelystä ratkaistavat asiat, joissa on arvioitava suullisen todistelun uskottavuutta, eivät kuulu seulontamenettelyn piiriin. Seulontamenettelyä on sen jälkeen voitu soveltaa ainoastaan esittelystä ratkaistavissa asioissa. Tämän vuoksi on odotettavissa, että seulontamenettelyllä, sellaisena kuin hovioikeudet sen omaksuivat, saavutettu myönteinen kehitys ratkaisemattomien asioiden vähenevänä määränä ja käsittelyaikojen lyhenemisenä kääntyy päinvastaiseksi. Aiheettomiksi osoittautuvat pääkäsittelyt kuormittavat hovioikeuksia ja syyttäjälaitosta erityisesti rikosasioissa ja viivästyttävät käräjäoikeudessa voittaneen asianosaisen oikeuksien toteutumista. Koska seulonnan edellytykset riippuvat siitä, missä menettelyssä valitusasia on hovioikeudessa käsiteltävä, eivätkä asian laadusta, muutoksenhakujärjestelmä kohtelee nykytilassa valittajia eri tavoin samanlaisissakin asioissa pelkästään asian käsittelyjärjestyksen perusteella. Tämä on muihin eurooppalaisiin muutoksenhakujärjestelmiin nähden poikkeuksellista. Oikeuden tulee muutoksenhaussakin olla valittajan saatavilla käsiteltävään asiaan nähden yhdenmukaisilla perusteilla asian käsittelyjärjestyksestä riippumatta. Nykytila ei ole muutoksenhakujärjestelmän johdonmukaisuuden kannalta tyydyttävä. Selvitysmies ehdottaa, että hovioikeuden seulontamenettelyä muutettaisiin niin, että esittelystä ratkaistavien valitusasioiden tavoin myös hovioikeuden pääkäsittelystä ratkaistavat asiat kuuluisivat seulontamenettelyn piiriin.			
Avainsanat: (asiasanat) seulontamenettely, pääkäsittely, luottamusperiaate			
Muut tiedot tiedot (Oskari- ja HARE-numero, muu viitenumero) OM 23/41/2004, OM048:00/2004			
Sarjan nimi ja numero Lausuntoja ja selvityksiä 2005:1		ISSN 1458-7149	ISBN 952-466-272-8
Kokonaissivumäärä 14	Kieli suomi	Hinta	Luottamuksellisuus julkinen
Jakaja Oikeusministeriö		Kustantaja Oikeusministeriö	